

KÜSIMUS

Kas kõigil alkoholi kuritarvitavatel ja alkoholisõltuvusega patsientidel kasutada abstinentsi või alkoholi tarvitamise vähendamise saavutamiseks akupunktuuri vs sugestioonravi vs platseeboefektiga ravivõtteid vs mitte kasutada?

RAHVASTIK:	alkoholi kuritarvitav või alkoholisõltuvusega patsient
SEKKUMINE:	akupunktuur
VÕRDLOS:	vs sugestioonravi vs platseeboefektiga ravivõtted vs vastavate ravivõtete mittekasutamine
PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD:	ALKOHOLIHIMU: akupunktuur vs kontroll (akupunktuuri nõela kasutamine mittespetsiifilistes punktides (2), relaksatsioon (1)); ALKOHOLITARVITAMINE: akupunktuur vs kontroll (akupunktuuri nõela kasutamine mittespetsiifilistes punktides); ALKOHOLIHIMU: akupunktuur vs kontroll (võltsakupunktuur või tavaravi); ALKOHOLI VÕÕRUTUSSEISUNDI SÜMPTOMID: akupunktuur vs kontroll (võltsakupunktuur või tavaravi).

HINNANG

Probleem Kas probleem on prioriteetne?		
OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none">☐ Ei☐ Arvatavasti ei☐ Arvatavasti jah☐ Jah☐ Muutub☐ Ei oska öelda	Algses 2015. a koostatud juhendis oli antud soovitus “Tõenduspõhisuse puudumise tõttu ärge kasutage alkoholi kuritarvitamise ja sõltuvuse raviks platseeboefektiga põhinevaid ravivõtteid”, samas on alternatiivsed platseeboefektiga põhinevad võtted praktikas jätkuvalt laialt levinud. Töörühm soovis üle vaadata teemakohaste rahvusvaheliste ravijuhendite vastavate seisukohtade aluseks olevad ja muud asjakohased teadusuuringud nende tehnikate mõjususe kohta.	
Soovitud toimed Kui tuntavad on eeldatavad soovitud toimed?		
OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none">☐ Ebaoluline☐ Väike☐ Keskmise☐ Suur☐ Muutub☐ Ei oska öelda	AKUPUNKTUUR Algses Eesti alkoholitarvitamise häire ravijuhendis toodi välja, et kolmes ravijuhendis – SIGN 2003, NICE 2011, Soome 2010 – oli selle küsimuse kohta tõendusmaterjali leitud. Neist kolmest on uuendatud üks juhend (7) ja NICE on välja andnud uue tõendusmaterjali kokkuvõtte (8). Soovituse ajakohastamiseks vaadati läbi need uuemad materjalid. NICE'i uuest tõendusmaterjali kokkuvõttest leitud tõendusmaterjal:	

1) Metaanalüüsis (9) tuvastati nõelravi oluline mõju **alkoholihimule** (Hedge'i $g = 0,78$).

Alkoholitarvitamise tulemusnäitaja puhul ilmnes erinevus nõelravi ja kontrollsekkumiste puhul ($g = 0,78$, $p = 0,065$).

Kontrollsekkumised

Neljas uuringus raviti kontrollrühma patsiente platseebonõelaga või hoopis muu sekkumisega, nagu relaksatsioon või transdermaalne stimulatsioon. Ülejäänud kolmes uuringus pandi nõelu mittespetsiifilistesse punktidesse.

Muud tähelepanekud

Metaanalüüsis olid väikese valimiga uuringud.

2) Southern 2016 metaanalüüsis (10) leiti statistiliselt olulised tulemused kahe võrdlusrühma vahel. Võrreldes kontrollrühmaga vähenes akupunktuuri rühmas **alkoholihimu** (standardiseeritud keskmiste erinevus, $SMD = -1,24$, $95\% CI = -1,96$ to $-0,51$).

Akupunktuurirühmas vähenesid **alkoholi võõrutusseisundi sümptomid** (*alcohol withdrawal symptoms*) võrreldes kontrollrühmaga ($SMD = -0,50$, $95\% CI = -0,83$ to $-0,17$)

Kontrollsekkumised

Võltsakupunktuur (*sham*) (vale nõel või mittespetsiifiline torkekoht) ja tavaravi (*treatment-as-usual*).

Muud tähelepanekud

Metaanalüüsis ei olnud esitatud kontrollrühma kuulunud uuritavate arve.

NICE'i tõendusmaterjali kokkuvõttes järeldati, et on mõningane tõendus, et akupunktuur vähendab alkoholihimu, aga tõendusmaterjal on piirangutega ning vaja oleks rohkem uuringuid. Praegust tõendusmaterjali arvesse võttes ei soovitata NICE'i ravijuhendis akupunktuuri alkoholisõltuvushäirega patsiendile.

Uuendatud Soome ravijuhendist leitud tõendusmaterjal:

Soome 2015 juhendis on kirjas, et akupunktuur ei ole abiks alkoholi võõrutusseisundi sümptomite raviks. Kliinilise kogemuse põhjal näib akupunktuur tõstvat patsiendi pühendumust ravile, kuid teaduskirjanduses vastav tõendusmaterjal puudub (6), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (1), (2), (3).

SUGESTIOON

Sugestioonravi efektiivsuse või ebaefektiivsuse tõendamiseks algses juhendis teaduslikku tõendusmaterjali ei leitud. Uuendatud ravijuhendi jaoks tegi sekretariaadi liige lihtsustatud otsingud erinevates andmebaasides.

Sekretariaadi liige tegi otsingu Cochrane andmebaasis:
psychosocial alcohol – 37 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
acupuncture alcohol – 2 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
complementary alcohol – 7 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
psychotherapy alcohol – 17 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
suggestion therapy – 21 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
suggestion alcohol – 91 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid
hypnosis alcohol – 24 vastet, ei olnud teemakohaseid vasteid

Leiti üks 2018. a randomiseeritud-kontrollitud uuring „Effect of Hypnotherapy in Alcohol Use Disorder Compared with Motivational Interviewing: a Randomized Controlled Trial“ (4), aga tegemist on hüpnooti (*Erickson`s (permissive) hypnosis*), mitte sugestiooniga.

Tehti üldine otsing PubMed´is:

(psychotherapy[Title/Abstract]) AND (alcohol use disorder[Title/Abstract]), 48 vastet.

Leiti üks uuem metaanalüüs psühhoteraapia kasutamise kohta, kuid üksikuuringutes ei nimetatud psühhoteraapia all hüpnooti ega sugestiooni: „Adding Psychotherapy to the Naltrexone Treatment of Alcohol Use Disorder: Meta-analytic Review“ (5).

PLATSEBOEFEKTIGA RAVIVÕTTED

Algses juhendis peeti platseboefektiga ravivõtete all silmas eelkõige järgmisi sekkumisi: kodeerimine, t-protseduur, ampull. Tegemist on selliste sekkumistega, mis ei ole leidnud teaduslikku tõendust, aga mis on praktikas jätkuvalt laialt levinud.

Enne laiapõhjalise otsingu koostamist otsustati teha lihtotsinguid, et vaadata, kas leidud teemakohaseid artikleid. Selgus, et teemakohaseid artikleid ei leitud, mistõttu eraldi suurt otsingut ei tehtud.

Sekretariaadi liige tegi otsingu Cochrane´i andmebaasis:

placebo treatment alcohol – 92, ei olnud teemakohaseid vasteid

Sekretariaadi liige tegi otsingu PubMed´i andmebaasis:

	<p>Disulfiram Implant placebo – 12 uuringut, ei ole uuemaid uuringuid, viimane aastast 1991 ning asjakohased allikad on juba eelmises ravijuhendis kajastatud.</p> <p>coding/hypnotic coding/coding therapy and alcohol – vasteid tuhandetes, aga ei ole mõeldud meie „kodeerimist“.</p> <p>magnesium injection alcohol - 261, ei leidnud teemakohaseid vasteid</p>	
--	---	--

Soovimatud toimed

Kui tuntavad on eeldatavad soovimatud toimed?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ebaoluline ☐ Väike ☐ Keskmine ☐ Suur ☐ Muutub ☐ Ei oska öelda 	<p>Akupunktuuri ja kontrollrühma võrdluses raporteeriti ebasoovivat mõju vaid ühes uuringus (6). Akupunktuuri rühmas raporteeriti uimasust ning ühel patsiendil lühiajalist verejooksu.</p>	

Tõendatuse kindlus

Kui kindel võib kokkuvõttes olla sekkumise mõju tõendatuses?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Üldse mitte ☐ Vähesel määral ☐ Keskmiselt ☐ Väga ☐ Kaasatud uuringud puuduvad 	<p>Töörühma esitatud kliinilise küsimuse kontekstis varieerus tõenduse kvaliteet väga madalast madalani.</p> <p>Kokkuvõtvalt hinnati tõendatuse aste madalaks.</p>	

Väärtused

Kui ebakindel või varieeruv on see, kui võrd inimesed peamisi tulemusnäitajaid väärtustavad?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
-------	---------------------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ○ oluline ebakindlus või varieeruvus ○ võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ○ oluline ebakindlus või varieeruvus arvatavasti puudub ○ oluline ebakindlus või varieeruvus puudub 	<p>Eraldi tõendusmaterjali otsingut patsientide väärtushinnangute ja eelistuste kohta kliinilisele küsimusele vastamisel ei otsitud.</p>	<p>Teaduskirjandusest leitud allikate põhjal ei saa jätkuvalt soovitada platseeboefektiga ravivõtteid, kuid nende kasutamine on töörühma liikmete sõnul patsientide seas levinud. Kui patsient kasutab ravi toetava tegevusena mõnda platseeboefektiga ravivõtet ning kui selline kombinatsioon aitab tal alkoholitarvitamist vähendada või sellest loobuda, siis võiks mitte anda tugevat negatiivset soovitusi („ärge kasutage“). Sellest lähtuvalt otsustas töörühm muuta tugeva negatiivse soovitusi nõrgaks negatiivsest soovitusseks („pigem ärge kasutage“).</p>
---	--	---

Mõjude tasakaal

Kas soovitud ja soovimatu mõju vahekord soosib sekkumist või võrdlust?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none"> ○ Näitab võrdluse paremust ○ Arvatavasti näitab võrdluse paremust ○ Ei näita ei sekkumise ega võrdluse paremust ○ Arvatavasti näitab sekkumise paremust ○ Näitab sekkumise paremust ○ Muutub ○ Kaasatud uuringud puuduvad 	<p>Kokkuvõttes ei ole piisavalt tõendust ühegi kliinilises küsimuses esitatud sekkumise soovitamiseks.</p>	

Vajaminevad ressursid

Kui suur on sekkumise ressursivajadus?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none"> ○ Suur kulu ○ Keskmise kulu ○ Ebaoluline kulu ja sääst ○ Keskmise sääst ○ Suur sääst ○ Muutub ○ Ei oska öelda 	<p>Eraldi kulutõhususe uuringuid ei otsitud ning eelarvemõju analüüsi ei tehtud.</p>	

Vajaminevate ressursside tõendusmaterjali kindlus

Kui hea on tõendusmaterjal erinevate ressursside vajaduse ja nende maksumuse kohta?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none">☐ Väga halb☐ Halb☐ Keskmine☐ Hea☐ Kaasatud uuringu puuduvad	n/a	

Kulutõhusus

Kas sekkumise kulutõhusus näitab sekkumise või võrdluse paremust?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none">☐ Näitab võrdluse paremust☐ Arvatavasti näitab võrdluse paremust☐ Ei näita ei sekkumise ega võrdluse paremust☐ Arvatavasti näitab sekkumise paremust☐ Näitab sekkumise paremust☐ Muutub☐ Kaasatud uuringud puuduvad	Kulutõhususe uuringuid eraldi ei otsitud.	

Võrdsed võimalused

Milline oleks sekkumise mõju võrdsetele (tervise)võimalustele?

OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
<ul style="list-style-type: none">☐ Vähendab võrdsust☐ Tõenäoliselt vähendab võrdsust☐ Tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust☐ Tõenäoliselt suurendab võrdsust	n/a	

☐ Suurendab võrdsust ☐ Muutub ☐ Ei oska öelda		
Vastuvõetavus Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav?		
OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
☐ Ei ☐ Arvatavasti ei ☐ Arvatavasti jah ☐ Jah ☐ Muutub ☐ Ei oska öelda	n/a	
Teostatavus Kas sekkumine on teostatav?		
OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDA VAD KAALUTLUSED
☐ Ei ☐ Arvatavasti ei ☐ Arvatavasti jah ☐ Jah ☐ Muutub ☐ Ei oska öelda	n/a	

JÄRELDUSED

Soovitused

Alkoholi kuritarvitaval või alkoholisõltuvusega patsiendi ravis pigem ärge kasutage platseeboefektil põhinevaid ravivõtteid.

Nõrk soovitus, madal tõendatuse aste

ALLIKAD:

1. Cho SH, Whang WW. Acupuncture for alcohol dependence: a systematic review. Alcohol Clin Exp Res. august 2009;33(8):1305–13.
2. Zalewska-Kaszubska J, Obzejta D. Use of low-energy laser as Adjunct treatment of alcohol addiction. Lasers Med Sci. 2004;19(2):100–4.
3. Worner TM, Zeller B, Schwarz H, *et al.* Acupuncture fails to improve treatment outcome in alcoholics. Drug Alcohol Depend. juuni 1992;30(2):169–73.

4. Shestopal I, Bramness JG. Effect of Hypnotherapy in Alcohol Use Disorder Compared to Motivational Interviewing: A Randomised Controlled Trial. *J Addict Res Ther.* 2018;09(05).
5. Ahmed R, Kotapati VP, Khan AM, *et al.* Adding Psychotherapy to the Naltrexone Treatment of Alcohol Use Disorder: Meta-analytic Review. *Cureus.* 6. august 2018;10(8):e3107.
6. Rampes H, Pereira S, Mortimer A, Manoharan S, Knowles M. Does electroacupuncture reduce craving for alcohol? A randomized controlled study. *Complement Ther Med.* märts 1997;5(1):19–26.
7. Working group appointed by the Finnish Medical Society Duodecim, the Finnish Society of Addiction Medicine. Treatment of Alcohol Abuse. Current Care Guideline. Helsinki: Finnish Medical Association Duodecim; 2015.
8. 2019 surveillance of alcohol-use disorders (NICE guidelines PH24 and CG115). NICE; 2019.
9. Shin NY, Lim YJ, Yang CH, Kim C. Acupuncture for Alcohol Use Disorder: A Meta-Analysis. *Evidence-Based Complementary & Alternative Medicine.* 2017;2017:7823278.
10. Southern C, Lloyd C, Liu J, Wang C, Zhang T, Bland M, *et al.* Acupuncture as an intervention to reduce alcohol dependency: a systematic review and meta-analysis. *Chinesische Medizin.* 15. detsember 2016;11:49.
11. Bullock ML, Kiresuk TJ, Sherman RE, Lenz SK, Culliton PD, Boucher TA, *et al.* A large randomized placebo controlled study of auricular acupuncture for alcohol dependence. *J Subst Abuse Treat.* märts 2001;22(2):71–7.
12. Sapir-Weise R, Berglund M, Frank A, Kristenson H. Acupuncture in alcoholism treatment: a randomized out-patient study. *Alcohol Alcohol.* juuli–august 1999;34(4):629–35.
13. Bullock M, Culliton P, Olander R. Controlled trial of acupuncture for severe recidivist alcoholism. *The Lancet.* 24. juuni 1989;1(8652):1435–9.
14. Trümpler F, Oez S, Stähli P, Brenner HD, Jüni P. Acupuncture for alcohol withdrawal: a randomized controlled trial. *Alcohol Alcohol.* juuli–august 2003;38(4):369–75.
15. Kunz S, Schulz M, Lewitzky M, *et al.* Ear acupuncture for alcohol withdrawal in comparison with aromatherapy: a randomized-controlled trial. *Alcohol Clin Exp Res.* märts 2007;31(3):436–42.
16. Karst M, Passie T, Friedrich S, *et al.* Acupuncture in the treatment of alcohol withdrawal symptoms: a randomized, placebo-controlled inpatient study. *Addict Biol.* oktoober 2002;7(4):415–9.